

אגף תכנים, תוכניות,
הכשרה והשתלמויות

ראש השנה

מטרה, **תרועה** והגשמה

הגדרה

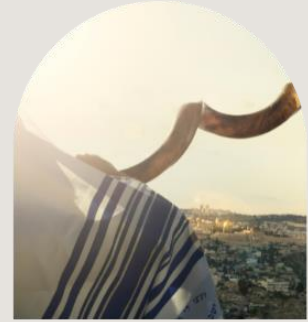
מהי מטרה

פתיח

מבוא ומטרות

סוגיה לדיון

מהלך הפעילות

מבוא

אנו עומדים בפתחה של שנה חדשה. אלו ימים של סיכום, של התבוננות בשנה שחלפה, רגע לפני התחלות חדשות הנושאות עימן תקוות ושאיפות לשנה החדשה.

מטרות המערך

- להעלות לדיון את החשיבות שבסיכום שנה ושבהצבת מטרות חדשות לשנה הבאה.
- לחדד לתלמידים את החשיבות שבאמירת המטרות בקול רם ושבהשמעתן לאדם עצמו ולקבוצה.
- לתת לתלמידים להתנסות בקביעת מטרות ובהצגתן בפרהסיה.

פתיח

המנחה יפתח ויסביר לתלמידים:

ראש השנה, החל בחודש תשרי, הוא חג מהתורה (מִדְּאוֹרְיָתָא). על פי המקרא, היום הראשון של החודש השביעי (הוא תשרי במניין החודשים, המתחיל בחודש ניסן)

הוא יום טוב שבו שובתים ממלאכה. **עיקר החג הוא מצוות ה"תרועה"**

שמוזכרת הן בספר ויקרא הן בספר במדבר:

- "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זִיכָרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ" (ויקרא כג, כג-כה).

- "וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם" (במדבר כט, א-ו).

המנחה יגדיר לתלמידים:

מהי תרועה?

- צליל חד וארוך, לרוב של כלי נשיפה, שמטרתו משיכת תשומת הלב של שומעיו.
- אחד משלושת אופני התקיעה בשופר.
- קריאה בקול גדול, צעקה, צרחה ([מילוג](#)).
- תקיעה חגיגית בשופר או בחצוצרה.
- הקול המרוסק של השופר בסדר התקיעות של ראש השנה.
- קריאת שמחה או אהדה וכדומה של ההמון.

[\(על יסוד מילון ההווה\)](#)

המנחה יגדיר לתלמידים:

מהי מטרה?

המטרה

- מצב עתידי שמתגמל, משהו שרוצים בהשגתו, תכלית או כוונה.
- פעולות מכוונות מטרה מיועדות להגשים יעד מועיל או מקדם כלשהו עבור הפרט.
- על פי רוב, מצב בו הוגשמה המטרה מכונה הצלחה, בעוד שאי הגשמתה מכונה כישלון.

מתוך הערך "מטרה" בוויקיפדיה

המנחה יציג את הקשר שבין המושגים:

מה בין תרועה לבין הצבת מטרה ומה הקשר לראש השנה?

מטרות מומלץ לומר בקול ולהציג בפרהסיה!

בהקשר של ראש השנה התרועה = התעוררות – עלינו לקום לעשות מעשה ומומלץ להתריע על המעשה שאנו מתכננים לעשות.

עלינו להעיר את עצמנו, לבדוק מה עשינו, מה השגנו, להתכונן לבאות ולהתריע על הכוונות

ועל המטרות שלנו!

מהלך הפעילות

שלב א' – אישי

- נסו להיזכר במטרה חשובה שרציתם להגשים בשנה שעברה. מה הייתה המטרה?
- האם בניתם תוכנית פעולה להגשמת המטרה? אם כן, תארו אותה.
- ציינו אם היו לכם מחסומים בדרך, אילו מחסומים היו ובאילו דרכים ניסיתם להתגבר עליהם.
- האם היו לכם שותפים להגשמת המטרה? מי הם היו?
- האם בסופו של דבר הגשמתם את מטרתכם? פרטו.
- מה הייתה הרגשתכם?

שלב ב' – בזוגות

שתפו את בן הזוג במה שעניתם לעצמכם בשלב האישי ונסו להסיק ממה שהיה למטרות עתידיות – בין הצלחתם בין לא.

עזרו זה לזה לנסח מטרה חדשה או דרך חדשה להשגת מטרה שלא הושגה בשנה שעברה.

אמרו את מטרתכם בקול – השמיעו אותה זה לזה ושוחחו עליה.

שלב ג' – בקבוצות

- נסחו מטרה קבוצתית לשנת הלימודים בתחום החברתי וחשבו על דרכים להגשמתה.
- על המטרה שתיבחר לעודד יוזמה, התנדבות ותרומה לכיתה, לבית הספר או לקהילה.

שלב ד' – במליאה

המנחה יבקש שהמטרות יוצגו במליאה וידגיש כי פעולה זו מזמנת למשתתפים אפשרות להתריע על מטרותיהם ולומר אותן בקול רם.

- נציגי הקבוצות יציגו לכל הכיתה את המטרה הקבוצתית הנבחרת ואת הדרך להגשמתה.
- כל תלמידי הכיתה יבחרו במטרה אחת מבין המטרות שהוצגו כמטרה כיתתית משותפת.

סוגיה לדיון (הרחבה)

בספרות חז"ל, פעולת התרעה נזכרת לרוב בהקשר שלילי - צרה המתרגשת על הציבור, כגון בצורת, מגפה ומלחמה. בעיתות כאלו מתקיים מעמד שבו מתריעים, מתפללים, מכריזים על תענית ועוד. בעברית המודרנית, התפתחה משמעות נוספת: הודעה מוקדמת - הודעה על פעולה צפויה הנמסרת מבעוד מועד כדי לאפשר להיערך לקראתה (מתוך האקדמיה ללשון העברית).

- מדוע לדעתכם התפתחה המשמעות הנוספת?
- האם לכל אחד מתאים לומר את המטרה בקול רם? האם כל מטרה כדאי לומר בקול רם?
- כיצד הרגשתם כשאמרתם את המטרה בקול רם?
- האם לדעתכם התרעה על מטרות מלחיצה, משתקת או מקדמת וממריצה?

